

Motie B. ALV beslist over uitspraak Geschillencommissie, niet het bestuur

ALV juni 2023

Indiener: Karel van Broekhoven

De leden van de vereniging Milieudefensie, bijeen in de ALV van 10 juni 2023, Overwegende

- Dat de Geschillencommissie eind december uitspraak deed in de kwestie van de "lasterbrief"
- Dat een uitspraak van de Geschillencommissie de status heeft van advies aan de ALV, zoals in artikel 17 van de statuten is vastgelegd
- Dat deze uitspraak dus aan de ALV moet worden voorgelegd, die daarover kan discussiëren en besluiten wat er met dit advies gebeurt

In aanmerking nemende

- Dat het bestuur de ALV wil passeren door de uitspraak af te willen doen met een mededeling.
- Dat het bestuur de Geschillencommissie aan de kant schuift door te stellen dat ze haar werk niet goed gedaan heeft
- Dat de geschillencommissie de bestuursreactie volstrekt onaanvaardbaar vindt, zodanig dat de commissieleden zijn opgestapt en ook nog onmiddellijk hun lidmaatschap van Milieudefensie hebben opgezegd

Spreekt uit

- Dat het bestuur geen eigen rechter kan spelen in deze kwestie, maar de ALV hier aan zet is
- Dat het bestuur daarom niet zelf kan besluiten wat er met de adviezen van de Geschillencommissie gebeurt, maar de hele uitspraak aan de ALV moet voorleggen en deze na debat moet laten beslissen wat de gevolgen zijn

Toelichting

De volledige uitspraak van de Geschillencommissie is te vinden op <https://www.milieuafdelingen.nl/uitspraak-geschillencommissie/>

De kwestie van de lasterbrief speelt al bijna een jaar en leidt tot grote spanningen. De beschuldigde leden worden in deze brief ten onrechte van allerlei lelijks beschuldigd. Zij zijn daarop nooit rechtstreeks aangesproken door het bestuur. Zij zagen de beschuldigingen pas nadat de brief aan 630 leden was verstuurd.

Na het versturen van de lasterbrief heeft het bestuur ruim een half jaar geweigerd om er met de beschuldigde leden over te praten. Bewijzen zijn nooit geleverd en de beschuldigingen zijn uit de lucht gegrepen.

De uitspraak van de Geschillencommissie is niet leuk voor het bestuur. Want het krijgt op alle punten ongelijk. In plaats van dit te accepteren zoals het in een behoorlijke procedure hoort, zet het bestuur de Geschillencommissie aan de kant en de ALV buiten spel.

Dat de Geschillencommissie zich door de bestuursreactie zodanig gekwetst en beledigd voelt dat het met onmiddellijke ingang opstapt en zelfs het MD-lidmaatschap opzegt geeft wel aan hoe fout

het bestuur hier mee om gaat. Het bestuur ontwricht daarmee het hele systeem van hoor en wederhoor dat in de structuur van de Vereniging is ingebouwd als veiligheidsklep bij geschillen. Dit bevestigt dat MD door de nieuwe bestuursstructuur, waarbij het bestuur tegelijk directie is en uit slechts twee personen bestaat, een autoritair geleide organisatie is geworden. En dit tweekoppige directie-bestuur speelt eigen rechter in dit geschil. De ALV mag dit niet accepteren.

Deze motie wordt ondersteund door ten minste 15 leden.

Advies directie-bestuur

Het directie-bestuur ontraadt deze motie.

De motie vraagt om de gehele uitspraak van de geschillencommissie aan de ALV voor te leggen en de ALV te laten besluiten wat er mee moet gebeuren.

Het directie-bestuur ontraadt de motie en wel om de volgende redenen:

Formeel hebben uitspraken van de geschillencommissie de status van advies aan de ALV (statuten artikel 17.2). In dit geval zijn de betreffende adviezen van de geschillencommissie echter vooral adviezen aan het bestuur. Voor een belangrijk deel is het bestuur het eens met de adviezen en daar is voortvarend mee aan de slag gegaan.

Onderbouwing van het bestuur:

Van belang is dat de leden die de vereniging gedagvaard hebben ook de leden zijn die het geschil bij de geschillencommissie aanhangig hebben gemaakt. Deze leden zijn ontevreden over het nieuwe governance-model en de koers die Milieudefensie vaart. Het geschil bij de geschillencommissie staat dus niet op zichzelf.

Van belang is ook dat de toelichting op het agendapunt veel onwaarheden bevat waarop het bestuur hierna met frisse tegenzin zal reageren:

Niet alle adviezen zijn aan het bestuur gericht. 3 van de 4 adviezen zijn aan het bestuur gericht. Het bestuur legt de adviezen niet grotendeels naast zich neer. Het bestuur volgt de meeste adviezen juist op. Het bestuur is niet verplicht om een uitspraak van de geschillencommissie aan de ALV "voor te leggen ter bespreking en besluitvorming". Dat is de taak van de geschillencommissie die het advies uitbrengt. Het bestuur heeft de leden van het zogenoemde "Vredenburgberaad" niet zwart gemaakt. Het bestuur weet niet eens wie allemaal lid zijn van dit beraad. Dat weet het bestuur maar van drie leden die zich als zodanig hebben bekendgemaakt. De "vertegenwoordiger" van het beraad weigert bekend te maken namens wie hij optreedt dus het bestuur tast in het duister omtrent de samenstelling van het beraad. Ook is niet waar dat er geen leden zijn aangesproken op overtredingen van de Gedragscode. Er zijn na de uitspraak van de geschillencommissie met redengeving drie leden berispt. De brief van 25 juli 2022 bevat geen laster en er is dus geen sprake van een "lasterbrief". Er hebben zich in aanloop en tijdens de ALV overtredingen plaatsgevonden van de Gedragscode en desbetreffende leden zijn berispt. Het directie-bestuur speelt ook geen eigen rechter. In tegenstelling tot wat de indieners van de motie menen is het noch aan de geschillencommissie noch aan de ALV om "rechter te spelen". De geschillencommissie is een adviesorgaan en het bestuur heeft naar de adviezen geluisterd en goeddeels overgenomen.

Advies I gaat over dat het bestuur bij ongewenst gedrag/onheuze bejegening/onveiligheid en bedreiging direct, oftewel: tijdens de ALV, actie moet ondernemen via de voorzitter. Dit is een advies over de gang van zaken tijdens de ALV, een waar het bestuur het voluit mee eens is. Het bestuur merkt daarbij wel op dat het soms lastig is om in de praktijk tijdens een vergadering direct vast te stellen of een bepaalde gedraging wel of niet toelaatbaar is. De regels in de gedragscode zijn geen exacte wetenschap en soms is een gedraging op het randje van het toelaatbare en ontoelaatbare of is er sprake van een optelsom van meerdere gedragingen die de spreekwoordelijke emmer doet overlopen. Dat gezegd hebbende zijn we het met de geschillencommissie eens dat het bestuur de gedragscode effectief moet handhaven en wel op die momenten dat deze door een lid overtreden wordt of tenminste zo kort mogelijk daarna. Het bestuur is hier na het advies van de commissie alsnog mee aan de slag gegaan en heeft een aantal leden laten weten dat hun gedrag ongewenst was en gevraagd zich voortaan aan de gedragscode te houden.

Advies II van de geschillencommissie is de brief van 25 juli 2022 in te trekken of een nieuwe brief te sturen aan de leden die destijds deze brief hebben ontvangen. Daarnaast adviseert de commissie het bestuur om excuses te maken in een separate brief. Dit is een advies direct aan het bestuur die zij ook als zodanig heeft opgevat. Het bestuur zal dit advies om meerdere redenen niet opvolgen, maar zal wel op een andere manier gevolg geven aan de kritiek van de commissie op de gewraakte brief.

Met de brief wil het bestuur recht doen aan de zorgen van deelnemers aan de ALV en werknemers over een intimiderende sfeer tijdens en in aanloop naar de ALV. Daarom kan het bestuur de brief niet terugtrekken. Het bestuur was geschrokken over de manier waarop een klein aantal leden hun onvrede over het nieuwe governance-model uitten. Dat gebeurde niet alleen tijdens de ALV, maar ook in aanloop naar de ALV. Die aanloop hoort bij de context van hetgeen tijdens de ALV is gebeurd en wordt om deze reden genoemd in de brief. Het bestuur heeft de brief verzonden omdat het verantwoordelijk is voor – en een groot belang hecht aan – een veilig verloop van de ALV en een veilige werkomgeving. Het bestuur heeft in aanloop naar de ALV van 11 juni 2022 en kort daarna meerdere signalen ontvangen van leden en werknemers die zich door het gedrag van enkele leden voor en tijdens de ALV niet veilig voelden. Sommige werknemers voelden zich door het gedrag van deze leden geïntimideerd. Deze signalen nemen wij als bestuur altijd serieus. Het bestuur begrijpt dat het nieuwe governance-model niet op ieders enthousiasme kan rekenen, maar ook kritische leden dienen zich te houden aan de gedragscode. Het bestuur vindt achteraf dat het eerder had kunnen en moeten ingrijpen en heeft zich na de bewuste ALV voorgenomen de Gedragscode voortaan effectief te handhaven.

Het had echter niet bij deze brief moeten blijven. Het bestuur had gelijktijdig ook waarschuwingen moeten sturen aan de leden die het betrof. De kritiek van de commissie op de brief is dan ook in zoverre terecht. De waarschuwingen zijn alsnog verzonden. Dat er toen geen persoonlijke waarschuwingen zijn verzonden aan individuele leden komt hoofdzakelijk omdat het bestuur de voorkeur had om met de bij het bestuur bekende kritische leden in gesprek te gaan over het nieuwe governance-model en zo de kou uit de lucht te halen. Het zijn deze leden die het gesprek een dag voordat het gesprek zou plaatsvinden hebben afgezegd. Achteraf kan worden geoordeeld dat de verwachting het geschil op te lossen in een gesprek een verkeerde inschatting was.

Advies III is ‘namen en rugnummers’ te noemen voor de stelling dat werknemers bedreigd werden, of anders deze beschuldiging in te trekken. Ook dit is een advies aan het bestuur.

Het bestuur vindt dat dit advies het risico in zich draagt de onveilige en bedreigende sfeer te versterken. Mensen die zich bedreigd voelden, dat in vertrouwelijkheid meldden, zouden alsnog hun gegevens bekend moeten maken waardoor ze bekend zijn bij de personen door wie zij zich bedreigd voelden – en dan met “namen en rugnummers”.

Het bestuur heeft in de brief van 25 juli 2022 niet geschreven dat de werkorganisatie bedreigd werd. Wel schreef het bestuur dat de sfeer voor en tijdens de vergadering door meerdere mensen als

onveilig en bedreigend werd ervaren en dat zij hierdoor niet meer durfden deel te nemen aan de discussie. Dit is een feit waar het bestuur onmogelijk afstand van kan nemen en ook niet wil nemen, omdat dergelijke signalen altijd serieus dienen te worden genomen. Onder Advies I bespreken we hoe het bestuur de veiligheid en sfeer tijdens vergaderingen wil verbeteren, naast de plannen voor het vergroten van de participatie van de leden.

Advies IV gaat over de communicatie door het bestuur. Het advies is dat het bestuur te allen tijde bereikbaar is en een constructieve communicatieve houding aanneemt. Het bestuur neemt dit advies ter harte. Het bestuur constateert wel dat in een vereniging van meer dan 80.000 leden bereikbaarheid en communicatie niet anders dan op een gestructureerde manier kunnen plaatsvinden. Het is niet mogelijk om op elk moment voor elk lid via email bereikbaar te zijn. Uit de briefwisseling na de ALV blijkt overigens dat het aan de bereikbaarheid niet heeft geschort. Bovendien vindt het bestuur het belangrijk in gelijke mate beschikbaar te zijn voor alle leden en niet alleen de meest mondige en welbespraakte leden.

Nadat de geschillencommissie zijn adviezen heeft uitgebracht is het bestuur tot de slotsom gekomen dat zowel het bestuur als de geschillencommissie de procedure beter hadden kunnen en moeten aanpakken. Het bestuur heeft de geschillencommissie vervolgens geschreven met het voorstel om hierover in gesprek te treden, overigens zonder afbreuk te doen aan de adviezen. Deze brief is bij de geschillencommissie in verkeerde aarde gevallen. De uitnodiging van het bestuur aan de geschillencommissie om in gesprek te gaan is door hen afgewezen. Het bestuur betreurt het zeer dat de geschillencommissie heeft besloten hun activiteiten te staken en tevens hun lidmaatschap op te zeggen, zeker zonder dat er sprake is geweest van een gesprek hierover.

Wij verwijzen hierbij ook naar stuk 9c met de uitspraak van de geschillencommissie en de reacties.